

ความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ปวิตร พุทธิรานนท์¹ ชนมณี ศิลาณิก²

วันที่รับบทความ: 1 กุมภาพันธ์ 2567

วันแก้ไขบทความ: 29 กุมภาพันธ์ 2567

วันที่ตอบรับบทความ: 3 มีนาคม 2567

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และเปรียบเทียบความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2566 จำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 มีค่าความเชื่อมั่น 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ผู้บริหารสถานศึกษา; โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1;
ความเป็นนวัตกรรม

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: u06550085@gmail.com

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Innovatorship of School Administrators in the Opinion of Teachers Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

Pawitra Buddhiranon¹ Chonmanee Silanookit²

Received: February 1, 2024

Revised: February 29, 2024

Accepted: March 3, 2024

Abstract

This research article aims to study the level of innovatorship of school administrators in the opinion of teachers under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1; and compares innovatorship of school administrators in the opinion of these teachers as classified by the demographical characteristics of education level, work experience and school size. The samples used in the research were 357 teachers teaching in schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 in the academic year 2023. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire with the Item-Objective Congruence between 0.60-1.00 and reliability of the questionnaire in question stood at 0.98. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, *t*-test, One-Way ANOVA and Scheffé's multiple comparison method. Findings are as follows: (1) The level of innovatorship of school administrators in the opinion of teachers under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 overall and for all aspects were expressed at a high level. (2) Teachers who differed in education level, work experience and school size did not exhibited concomitant differences in their opinions of innovatorship of school administrators overall and for all aspects.

Keywords: School Administrator; Schools in the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1;
Innovatorship

Type of Article: Research Article

¹Master of Education Program in Educational Administration, Ramkhamhaeng University
Huamark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: u06550085@gmail.com

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

บทนำ

ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ของประเทศไทยได้มีการกล่าวถึงปัญหา และความท้าทายสำคัญของการศึกษาไทยไว้หลายประการ หนึ่งในนั้นคือการที่ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาเมื่อเทียบกับนานาประเทศมีอันดับลดลง อันเป็นผลมาจากสภาวะการณ์และพลวัตของโลกที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของโลก ทำให้การจัดการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ต้องคำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพของประชากรในศตวรรษที่ 21 (3Rs, 8Cs) เป็นสำคัญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นผ่านการกำหนดยุทธศาสตร์ในกรอบแนวคิดแผนการศึกษาแห่งชาติ ข้อ 2 คือ “การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ” และเป้าหมายของการศึกษา 4.0 ที่มุ่งหวังผู้เรียนสร้างนวัตกรรมได้ ใช้นวัตกรรมเป็น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 100)

ความเป็นนวัตกรรม เป็นส่วนสำคัญที่ทุกองค์กรต้องตระหนักถึง เพราะความเป็นนวัตกรรมจะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเกิดขึ้น หรือพัฒนาบุคลากรให้เป็น “นวัตกรรม (innovator)” ที่มีความสามารถในการสร้าง หรือพัฒนา “นวัตกรรม (innovation)” ที่จะนำองค์กรไปสู่การเป็น “องค์กรนวัตกรรม (innovative organization)” ที่สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีคุณค่า มีประสิทธิภาพ สอดคล้อง ตามวิสัยทัศน์ เป้าหมาย หรือเป้าประสงค์ขององค์กรได้อย่างต่อเนื่อง มีศักยภาพในการพัฒนา และยกระดับความสามารถนั้นให้สูงยิ่งขึ้น โดยเป็นการขับเคลื่อนการสร้างนวัตกรรมที่มีผลต่อการเติบโตที่มั่นคงขององค์กรในอนาคต ท่ามกลางความท้าทายต่อโลกที่มีความผันผวนสูง หรือ VULCA World (สุรเดช จงวรรณศิริ, 2562, หน้า 14-15)

ในช่วงก่อนปี ค.ศ. 2000 อาชีพและงานบางอย่างจะหายไป และงานหรืออาชีพในรูปแบบใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นมาในช่วง 10 ปีนี้ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากคนที่มีความรู้ มีทักษะ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีจินตนาการ และเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้ดี และปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็คือ “ทักษะการสร้างนวัตกรรมของมนุษย์” เพื่อให้เป็น “นวัตกรรม” และสิ่งเหล่านี้จะกลายเป็นทักษะใหม่ที่สำคัญต่อการอยู่รอดของมนุษย์ในอนาคต (สุกัญญา แซ่มซ้าย, 2565ก, หน้า 2)

ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะของผู้ที่มีบทบาทและความรับผิดชอบโดยตรงต่อผลลัพธ์ทางการศึกษาของโรงเรียน ที่จะทำให้ผู้เรียนที่มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม หรือมีสมรรถนะนวัตกรรม ตัวผู้บริหารเองก็ต้องมีนวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษา มีขีดความสามารถสูงในการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพ สามารถเสริมสร้างพลังความคิดสร้างสรรค์ และการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาทั้งครูและนักเรียน เป็นผู้สร้างสรรค์ความรู้ใหม่ หรือนวัตกรรมการบริหารการศึกษาให้มีพลังในการขับเคลื่อนประเทศอย่างยั่งยืน (สุกัญญา แซ่มซ้าย, 2565ก, หน้า 5)

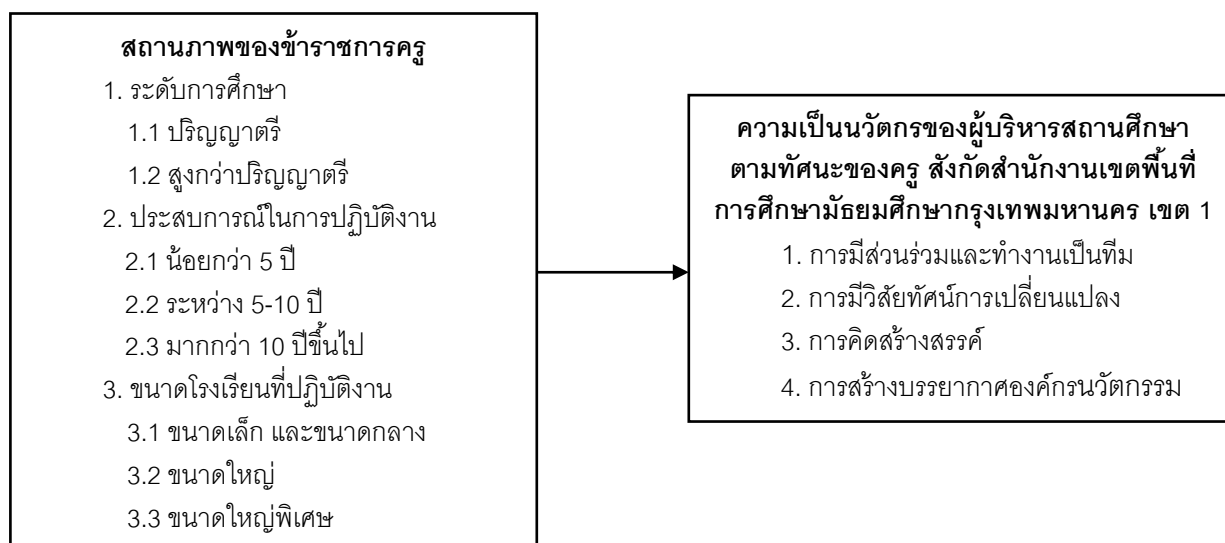
จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อนำไปใช้เป็นสารสนเทศสำหรับการวางแผนพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาของ เมธี ตั้งสิริพัฒนา (2564), ธมนวรรณ จันทรสวอย (2564), เพ็ญญา แสงแก้ว (2564), ศิริพร พงษ์เนตร (2564), ศิริพรพรรณ สียวง (2564), บริพัฒน์ สารผล (2565), ปาริฉัตร นวนทอง (2565), สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565), กนกพร ธนู, พิมพ์ประภา อมรกิจภิญโญ และธัญธรณ์ อมรกิจภิญโญ (2566), Gregersen, Christensen, and Dyer (2009), Wagner (2012), Hero, Lindfors, and Taatila (2017) สรุปได้ว่า ความเป็นนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรม สมรรถนะ และแรงจูงใจของบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ทักษะ กระบวนการที่เป็น ประโยชน์ในการสร้าง หรือใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานใหม่ ๆ เพื่อบรรลุตามเป้าหมายที่ ตนเองต้องการ หรือเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ (1) การมีส่วนร่วม และทำงานเป็นทีม (2) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (3) การคิดสร้างสรรค์ และ (4) การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ทั้งนี้ จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมุติฐานได้ว่า ข้าราชการครูที่มีระดับ การศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ต่างกัน มีทัศนะต่อความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 แตกต่างกัน และผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบ แนวความคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้วยการสังเคราะห์จากแนวคิดของผู้ที่ ได้ทำการศึกษาวิจัยไว้แล้ว แล้วสรุปได้ความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และศึกษาความคิดเห็นจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสถานะภาพของ ข้าราชการครูที่แตกต่างกัน

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence--IOC) ได้ค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 และได้นำไปทดลองใช้ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่ปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2566 จำนวน 4,844 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion, and Morrison (2018) จำนวน 357 คน และทำการสุ่มตัวอย่างด้วยการแบ่งแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ และทำการสุ่มอย่างง่าย (สุวิมล ว่องวาณิช, 2562)

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามลักษณะของข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลสถานภาพของข้าราชการครู มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

4.2 ข้อมูลความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) เป็นแบบจำแนกความหมาย 5 ระดับ (semantic differential) เป็นรายข้อและรายด้าน โดยยึดเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้วยการทดสอบ t -test แบบ Independent

4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน ด้วยการทดสอบ F -test โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยการทดสอบ t -test แบบ Independent และการทดสอบความการแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างให้ทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 357)

ความเป็นนวัตกรรม	ระดับความเป็นนวัตกรรม		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม	4.22	0.69	มาก
2. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.19	0.68	มาก
3. การคิดสร้างสรรค์	4.16	0.69	มาก
4. การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.12	0.73	มาก
รวม	4.17	0.66	มาก

จากตาราง 1 ความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, $SD = 0.66$) โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.69$) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.68$) ด้านการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.16$, $SD = 0.69$) และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.73$)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู จำแนกตามระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 357)

ความเป็นนวัตกรรม	ระดับการศึกษา				t	Sig.
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n = 285)		(n = 72)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม	4.22	0.70	4.20	0.67	0.183	0.855
2. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.18	0.71	4.20	0.57	-0.126	0.900
3. การคิดสร้างสรรค์	4.15	0.70	4.18	0.62	-0.286	0.775
4. การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.11	0.73	4.14	0.72	-0.298	0.766
รวม	4.17	0.71	4.18	0.65	-0.131	0.824

จากตาราง 2 พบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (ดูตาราง 3 และตาราง 4)

ตาราง 3

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ความเป็นนวัตกรรม	(n = 357)						F	Sig.
	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน							
	น้อยกว่า 5 ปี		ระหว่าง 5-10ปี		มากกว่า 10ปีขึ้นไป			
	(n = 147)		(n=131)		(n = 79)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม	4.20	0.72	4.19	0.65	4.29	0.69	0.479	0.620
2. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.18	0.70	4.16	0.67	4.23	0.66	0.216	0.805
3. การคิดสร้างสรรค์	4.17	0.68	4.13	0.67	4.18	0.73	0.150	0.861
4. การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.12	0.73	4.10	0.71	4.14	0.75	0.058	0.944
รวม	4.16	0.70	4.14	0.67	4.21	0.70	0.226	0.808

จากตาราง 3 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ความเป็นนวัตกรรม	ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน						F	Sig.
	ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่		ขนาดใหญ่พิเศษ			
	และขนาดกลาง		(n = 128)		(n = 142)			
	(n = 87)							
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม	4.17	0.69	4.16	0.79	4.30	0.58	1.690	0.186
2. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.16	0.69	4.14	0.76	4.25	0.60	0.892	0.411
3. การคิดสร้างสรรค์	4.11	0.71	4.16	0.74	4.18	0.62	0.253	0.777
4. การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.12	0.71	4.07	0.80	4.16	0.67	0.453	0.636
รวม	4.14	0.70	4.13	0.77	4.22	0.61	0.822	0.502

จากตาราง 4 พบว่า ข้าราชการครูที่มีขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้รับการพัฒนาอบรมให้มีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความชัดเจนในการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติงาน โดยให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดสร้างสรรค์งาน ส่งเสริมให้ครูทำงานเป็นทีม อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กร มีภาวะผู้นำในการจัดการ และการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครู นอกจากนี้พฤติกรรมและการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษา ยังส่งผลต่อความคิดเห็นของครูอีกด้วย สอดคล้องกับ เมธี ตั้งสิริพัฒนา (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับ ธมนวรรณ จันทร์สอย (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 เมื่อพิจารณาภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน เมื่อพิจารณาในรายละเอียด จึงนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม พบว่า อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีวิสัยทัศน์ต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งการสร้างวิสัยทัศน์จากการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งหมด และสร้างต้นแบบในการปฏิบัติงาน สามารถโน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานยอมรับ และมุ่งสู่วิสัยทัศน์ขององค์กรร่วมกัน เป็นผู้ริเริ่มและส่งเสริมให้เกิดความคิดใหม่ ๆ และการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ช่วยเหลือ สนับสนุนผู้อื่นให้ได้ใช้ความรู้ความสามารถและทุ่มเทความพยายามให้กับงานอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ เมธี ตั้งสิริพัฒนา (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับ เพ็ญภา แสงแก้ว (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเถิน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง พบว่า อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสามารถในการคาดการณ์ทั้งภายใน และภายนอกองค์กร เตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต และถ่ายทอดการคาดการณ์ และความจำเป็นของการเตรียมความพร้อมนั้นให้กับสมาชิกในองค์กรได้เป็นอย่างดี มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์เป้าหมายของสถานศึกษาที่สามารถปฏิบัติได้จริง เพื่อแสวงหาโอกาส และใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ค่านิยมในอนาคตที่องค์กรต้องการ และบุคลากรภายในสถานศึกษาศึกษารับรู้ สอดคล้องกับ เพ็ญภา แสงแก้ว (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเถิน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2 ด้านด้านวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ศิริพร พงษ์เนตร (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการคิดสร้างสรรค์ พบว่า อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีการสนับสนุนให้บุคลากรได้มี และฝึกฝนทักษะในการสร้างความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากผู้อื่นโดยเชื่อมโยงความคิด ความรู้ และประสบการณ์ที่หลากหลาย เพื่อสร้าง ใช้ และพัฒนานวัตกรรมนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในองค์กร สอดคล้องกับ ศิริพร พงษ์เนตร (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ปาริฉัตร นวนทอง (2565) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ด้านการคิดสร้างสรรค์ จากการศึกษาในภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม พบว่า อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้บุคลากรมีโอกาสในการพัฒนาสมรรถนะความเป็นนวัตกรรมของตนเอง จนเกิดเป็นวัฒนธรรมภายในองค์กรที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม ต่อยอดแนวคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เสริมสร้างแรงจูงใจในการสร้างนวัตกรรมของบุคลากรนำไปสู่การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่มีความต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ศิริพร พงษ์เนตร (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ปาริฉัตร นวนทอง (2565) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม จากการศึกษาในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

2. ผลจากการเปรียบเทียบความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่า

2.1 ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นนวัตกรรมผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบกับการเข้าถึงองค์ความรู้ที่สะดวกขึ้นในปัจจุบัน อาจส่งผลให้การรับรู้พฤติกรรมความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ศิริพรพรรณ สียวง (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ กนกพร ธนู และคนอื่น ๆ (2566) ที่พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3 จำแนกตามเพศและขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

2.2 ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนะต่อความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ในการเป็นองค์กรนวัตกรรมจัดการศึกษาของต้นสังกัด นำไปสู่การวางแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาที่ต่อเนื่อง ประกอบกับการทำงานร่วมกันบุคลากรอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันรับรู้พฤติกรรมความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ศิริพรพรรณ สียวง (2564) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และสอดคล้องกับ กนกพร ธนู และคนอื่น ๆ (2566) ที่พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3 จำแนกตามเพศและขนาดสถานศึกษาพบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

2.3 ข้าราชการครูที่มีขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนคติต่อความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครู และนักเรียน สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาในสถานศึกษาทุกขนาด มีการส่งเสริมบุคลากรให้เข้ารับการฝึกอบรมจากต้นสังกัด เกี่ยวกับความเป็นนวัตกรรม และการสร้างนวัตกรรมอยู่เสมอ อาจส่งผลให้การรับรู้พฤติกรรมความเป็นนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ธมนวรรณ จันท์สวย (2564) ที่พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ปาริฉัตร นวนทอง (2565) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการมีส่วนร่วมและทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการเจรจาต่อรองกับบุคลากรได้เหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนานวัตกรรม และส่งเสริมบุคลากรให้ระดมสมองเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมร่วมกัน
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคต และมีทัศนคติเชิงบวกต่อการพัฒนานวัตกรรม
3. ด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรคิดวิเคราะห์คิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา และมองหา หรือเลือกใช้วิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาอยู่เสมอ
4. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรเข้าเฝ้าการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และสร้างวัฒนธรรมภายในสถานศึกษาให้เห็นคุณค่าของนวัตกรรม

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร ธนู, พิมพ์ประภา อมรกิจภิญญา และธัญธรณ์ อมรกิจภิญญา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่ม 3. *Journal of Modern Learning Development*, 8(7), 357-372.
- ธมนวรรณ จันท์สวย. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บริพัฒน์ สารผล. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.

- ปรีจิตร นวนทอง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เพ็ญนภา แสงแก้ว. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเกิน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 2*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- เมธี ตั้งสิริพัฒนา. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1*. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริพร พงษ์เนตร. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศิริพรพรรณ สียวง. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุกัญญา แซ่มซ้าย. (2565ก). *การบริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างนวัตกรรมรุ่นใหม่*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา แซ่มซ้าย. (2565ข). *การพัฒนาเครื่องมือประเมินสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนรุ่นใหม่ผู้สร้างนวัตกรรมและผู้ประกอบการในอนาคต*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 24(1), 269-282.
- สุรเดช จงวรรณศิริ. (2562). *การจัดการสู่องค์กรนวัตกรรม*. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. ผู้แต่ง.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8th ed.). Routledge.
- Gregersen, H., Christensen, C. M., & Dyer, J. (2009). *The innovator's DNA*. Retrieved from <https://hbr.org/2009/12/the-innovators-dna>
- Hero, L.-M., Lindfors, E., & Taatila, V. (2017). Individual innovation competence: A systematic review and future research agenda. *International Journal of Higher Education*, 6(5), 103-121.
- Wagner, T. (2012). *Creating innovators: The making of young people who will change the world*. Scribner.